

FRASARIO ITALIANO-UCRAINO DI ACCOGLIENZA

Aggiornato al 29 marzo 2022

Questo compendio aiuterà nelle situazioni di emergenza.

La trascrizione delle frasi è stata semplificata per rendere il frasario facilmente utilizzabile.

Vengono proposte le frasi che sono più semplici per la pronuncia.

La traslitterazione in caratteri latini segue prevalentemente il sistema anglo-sassone.

È UN LAVORO ITINERANTE!

Se durante l'accoglienza troverai frasi, locuzioni
o situazioni linguistiche di difficile mediazione,

mandaci le tue osservazioni e noi

AGGIORNEREMO IL FRASARIO

Invia le tue segnalazioni all'indirizzo:

linguaucraina@gmail.com

La variante aggiornata del frasario: <http://aisu.it/risorse-utili/>

(Cliccare su: **FRASARIO ITALIANO-UCRAINO DI ACCOGLIENZA**)

OSSERVAZIONI MINIME MA IMPORTANTI SULLA PRONUNCIA:

- G *Si pronuncia come H aspirata e gutturale, in italiano non è presente.
Nel dubbio pronuncia come G in “gatto”.*
- KH *Come CH in Bach. Simile alla C toscana in “Coca-cola”.*
- Y *Una vocale in mezzo tra I e E. Nel dubbio pronunciala come I.*
- Z *Come S sonora in “casa” o “rosa” (pronuncia italiana standard!).*
- CH *Come in inglese “chair”*
- SH *Come in inglese “show”*
- SHCH *Unione dei due suoni precedenti*
- Ž *Simile a J in francese “jour”*

Con l'apostrofo (') viene segnata a discrezione la pronuncia dolce (palatale) della consonante.

Le frasi in italiano sono in corsivo
La pronuncia ucraina è in neretto
La trascrizione ucraina in cirillico è in tondo standard

PRIMA NECESSITA'

<i>sì</i>	tak	так
<i>no</i>	ni	ні
<i>nome</i>	imià	ім'я
<i>cognome</i>	prizvyshche	прізвище
<i>questo (è)</i>	tsè	це
<i>grazie</i>	diàkuiu	дякую
<i>prego</i>	budlaska	будь ласка
<i>va bene</i>	dòbre	добре
<i>va (tutto) bene?</i>	(usè) dòbre?	(усе) добре?
<i>sta (stai) male?</i>	vam (tobi) pogàno?	вам (тобі) погано?
<i>(serve) aiuto?</i>	(trèba) dopomòga?	(треба) допомога?
<i>sì, grazie</i>	tak, diàkuiu	так, дякую
<i>non serve</i>	ne trèba	не треба
<i>sto male</i>	menì pogàno	мені погано
<i>(qui) fa male (?)</i>	(tut) bolýt' (?)	тут болить?

domande generiche:

<i>come si sente (ti senti)?</i>	iàk sebè pochuvàiete (pochuvàiesh)?	як себе відчуваєш (вчуваєте)?
<i>come stai?</i>	iàk spràvy?	як справи?

risposte frequenti:

<i>(molto) bene</i>	(dùže) dòbre	(дуже) добре
<i>(tutto) bene</i>	(usè) garàzd	(усе) гаразд
<i>non c'è male</i>	normàl'no	нормально
<i>male</i>	pogàno	погано

NAZIONALITA', LINGUA

<i>sono ucraino (italiano, straniero)</i>	ià ukràinec' (italiets', inozèmets')	я українець (італієць, іноземець)
<i>sono ucraina (italiana, straniera)</i>	ià ukràinka (italiika, inozèmka)	я українка (українка, іноземка)
<i>siamo ucraini (italiani, stranieri)</i>	my ukràintsi (italiitsi, inozèmtsi)	ми українці (італійці, іноземці)
<i>è (sei) ucraino (ucraina)?</i>	vy (ty) ukràinets' (ukràinka)?	ви (ти) українець (українка)?
<i>siete ucraini?</i>	vy ukràintsi?	ви українці?
<i>viene/venite (vieni) dall'Ucraina?</i>	vy (ty) z Ukràiny?	ви (ти) з України?
<i>parla/parlate (parli) l'italiano (inglese)?</i>	govòryte (govòrysh) italiiskoïu (angliiskoïu)?	говориш (говорите) італійською (англійською)?
<i>capisce/capite (capisci) l'italiano (l'inglese)?</i>	rozumìete (rozumìesh) italiisku (angliisku)?	розумієте (розумієш) італійську (англійську)?
<i>mi capisce? (mi capisci)?</i>	vy menè rozumìete? (ty menè rozumìesh?)	ви мене розумієте? (ти мене розумієш?)
<i>non capisco</i>	ne rozumìiu	не розумію
<i>ripeta/ripetete (ripeti)</i>	povtorit' (povtorý)	повторіть (повтори)

PAROLE O ESPRESSIONI DI CORTESIA

<i>per favore; prego</i>	budlàska	будь ласка
<i>si accomodi; tenga</i>	pròshu	прошу
<i>mi scusi (scusa)</i>	probàchte (probàch)	пробачте (пробач)
<i>mi scusi (scusa)</i>	výbachte (výbach)	вибачте (вибач)
<i>buon appetito</i>	smachnògo	смачного
<i>grazie (mille)</i>	(dùže) diàkuiu	(дуже) дякую
<i>grazie</i>	spasýbi	спасибі
<i>di niente</i>	nemà zashchò	нема за що
<i>mi dispiace (molto)</i>	menì (duže) shkodà	мені (дуже) шкода

QUANDO CI SI INCONTRA (SALUTI PIÙ USATI)

<i>Buongiorno!</i>	Dòbryi den'!	Добрий день!
	<i>variante: Dòbrogo dnià!</i>	Доброго дня!
<i>'Buon mattino!'</i>	Dòbrogo ràнку	Доброго ранку!
<i>(si dice al risveglio, all'arrivo al lavoro o alla scuola la mattina ecc.)</i>		
<i>Buonasera!</i>	Dòbryi vèchir!	Добрий вечір!
<i>(si usa a partire dal tardo pomeriggio, con l'arrivo del buio)</i>		
<i>Salve! (informale)</i>	Vitài!	Вітаю!
<i>Ciao! (informale)</i>	Pryvìt!	Привіт!
<i>Benvenuti/-o/-a!</i>	Laskàvo pròsymo!	Ласкаво просимо!

QUANDO CI SI ACCOMIATA (SALUTI PIÙ USATI)

<i>Arrivederci!</i>	Do pobàchennia!	До побачення!
<i>Mi stia/stammi bene!</i>	Shchastý (vam/tobi)!	Щастя (вам/тобі)!
<i>Buone cose! (informale)</i>	Shchaslývo!	Щасливо!
<i>Tante belle cose!</i>	Navsedòbre!	На все добре!
<i>Ciao! (informale, più maschile)</i>	Buvài!	Бувай!
<i>Ciao! (colloq., in Ucr. Occ.)</i>	Pa! / Papà!	Па! / Па-па!
<i>Ciao! (dal russo)</i>	Pokà!	Пока!
<i>Buonanotte!</i>	Dobrànich!	Добраніч!
	<i>variante: Na dobrànich!</i>	На добраніч!
<i>Buon viaggio!</i>	Shchaslývoi dorògy	Щасливої дороги!
<i>Buona fortuna!</i>	Nekhài shchastýt'	Нехай щастить!

PRONOMI PERSONALI

<i>io</i>	jà	Я	<i>noi</i>	my	МИ
<i>tu</i>	ty	ТИ	<i>voi</i>	vy	ВИ
<i>egli</i>	vin	ВІН			
<i>ella</i>	vonà	ВОНА	<i>essi</i>	voný	ВОНИ
<i>esso</i>	vonò	ВОНО			

PRESENTAZIONI, AMBIENTE, LUOGO

Questo è Stefano.
Tsè Stèfano.
Це Стефано.

Questa è Luisa.
Tsè Luisa.
Це Луїза.

*Quando indichi qualcuno o qualcosa
la forma del pronome dimostrativo
“tsé” (це) non cambia.*

Come si chiama (ti chiami)?
Iàk vas (tebè) zvàty?
Як вас (тебе) звати?

Mi chiamo Andrii.
Menè zvàty Andrii.
Мене звати Андрій.

*Alternativa semplice per presentarsi:
Sono Stefano. Ià Stèfano. Я Стефано.*

E lei/tu (come ti si chiama/chiami)?
A vas (tebè) iàk zvàty?
А вас (тебе) як звати?

Tanto piacere.
Dùže pryìemno.
Дуже приємно.

Il piacere è mio.
I menì.
І мені.

Questa è la mia (la nostra) **mamma, famiglia, figlia, sorella, nonna, amica, vicina,**
Tsè moià(nàsha) màma, simià, dochkà, sestrà, babùsia, pòdruga, susìdka
Це моя (наша) мама, сім'я, дочка, сестра, бабуся, подруга, сусідка
+ **kvartýra** квартира *appartamento*, **kimnàta** кімната *stanza*, **mashýna** машина *macchina*,
vùlytsia вулиця *via*, **shkola** школа *scuola*

Questo è il mio (il nostro) **papà, figlio, fratello, nonno, amico, vicino**
Tsè mii (nash) tàto, syn, brat, didùs', tovàrysh (drug), susìd
Це мій (наш) тато, син, брат, дідусь, товариш (друг), сусід
+ **mìsto** місто *città*, **raiòn** район *quartiere*, **budýnok** будинок *palazzo/edificio/casa*,
dim дім *casa*, **klas** клас *classe/aula*

la sua/vostra (tua) stanza vàsha (tvoià) kimnàta ваша (твоя) кімната,
Quest è... bagno tualèt* туалет, *camera da letto spàl'nia* спальня, *cucina kùkhnia* кухня,
Tsè... balcone balkòn балкон, *giardino sad* сад, *ascensore lift* ліфт
Це... *singolare* *plurale*

<i>Ecco...</i>	<i>asciugamano</i> rushnýk рушник	<i>asciugamani</i> rushnyký рушники
Os'...	<i>coperta kòvdra</i> ковдра	<i>coperte kòvdry</i> ковдри
<i>Ось...</i>	<i>giacca kùrtka</i> куртка	<i>giacche kùrtky</i> куртки
	<i>T-shirt màika</i> майка	<i>T-shirts màiky</i> майки
<i>Qui c'è...</i>	<i>piatto tarilka</i> тарілка	<i>piatti tarilky</i> тарілки
Tut...	<i>bicchiere skliànka</i> склянка	<i>bicchieri skliànky</i> склянки
<i>Тут...</i>	<i>forchetta vydèlka</i> виделка	<i>forchette vydèlky</i> виделки
	<i>cucchiaino lòzka</i> ложка	<i>cucchiai lòzky</i> ложки
	<i>coltello niž</i> ніж	<i>coltelli noži</i> ножі
<i>Là c'è...</i>	<i>libro knyžka</i> книжка	<i>libri knyžky</i> книжки
Tam...	<i>quaderno tetràd'</i> тетрадь	<i>quaderni tetràdi</i> тетраді
<i>Там...</i>	<i>penna rùchka</i> ручка	<i>penne rùchky</i> ручки
	<i>matita olivèts'</i> олівець	<i>matite olivtsi</i> олівці

Dov'è la nostra casa?
De nash dim?
Де наш дім?

(La nostra casa) è qui/là / È là.
(Nash dim) tut/tam. / Vin tam.
(Наш будинок) тут/там. / Він там.

Dov'è? De? Де?
È qui. Tut. Тут.
È là. Tam. Там.

GUSTI, NECESSITA'

Le (ti) piace *salato* *dolce* *gelato* *caffè* *té?*
Vam (tobì) podòbalet'sia **solòne** **solòdke** **moròzyvo** **kàva** **chài?**
 Вам (тобі) подобається солоне солодке морозиво кава чай?

Vuole/volete mangiare/berere? Ha/avete fame? *Vuoi mangiare/berere?* *Hai sete?*
(Vy) khòchete ìsty/pýty? **Vy golòdni?** **(Ty) khòchesh ìsty/pýty?** **Ty golòdni?**
 (Ви) хочете їсти/пити? Ви голодні? (Ти) хочеш їсти/пити? Ти голодний?

<i>io voglio</i>	ià khòchu	я хочу	<i>noi vogliamo</i>	my khòchemo	ми хочемо
<i>tu vuoi</i>	ty khòchesh	ти хочеш	<i>voi volete</i>	vy khòchete	ви хочете
<i>egli vuole</i>	vin khòche	він хоче	<i>essi vogliono</i>	voný khòchut'	вони хочуть
<i>ella vuole</i>	vonà khòche	вона хоче			

<i>(Non) voglio mangiare/berere.</i>	Ià (ne) khòchu ìsty/pýty.	Я (не) хочу їсти/пити.
<i>(Non) ho fame [uomo]</i>	Ià (ne) golòdni	Я (не) голодний
<i>(Non) ho fame [donna]</i>	Ià (ne) golòdna	Я (не) голодна
<i>(Non) abbiamo fame</i>	My (ne) golòdni	Ми (не) голодні
<i>Ancora?</i>	Shche?	Ще?
<i>Basta</i>	Dòsyt'	Досить
<i>Ho (hai; ha/avete) caldo/freddo (?)</i>	Menì (tobì; vam) žàrko/khòlodno (?)	Мені (тобі; вам) жарко/холодно (?)
<i>Sono stanco</i>	Ià vtomývsja	Я втомився
<i>Sono stanca</i>	Ià vtomýlasia	Я втомилася
<i>Siamo stanchi</i>	My vtomýlysia	Ми втомилися

	<i>andare in bagno</i>	/ <i>a casa</i>
	vtualèt	variante: do vbyràlni / do dòmu
	в туалет	до вбиральні / до дому
<i>Ho bisogno di...</i>	<i>chiamare a casa</i>	
Menì trèba (potribno)...	zatelefonuvàty (podzvonýty) do dòmu	
Мені треба (потрібно)...	зателефонувати (подзвонити) до дому	
	<i>prendere medicinali</i>	
	výpyty lìky	
	випити ліки	

<i>Posso?</i>	Mòžna?	Можна?
<i>Mi dia (dammi) questo</i>	Dàite (dài) menì tsè	Дай мені це
<i>(Non) lo so</i>	Ià (ne) znàiu	Я (не) знаю
<i>Può darsi</i>	Mòže bùty = Možlývo	Може бути = Можливо
<i>(Non) è così / vero</i>	Tsè (ne) tak / pràvda	Це (не) так / правда
<i>È poco</i>	Tsè màlo	Це мало

Altri avverbi:

<i>bene</i>	dobre	добре	<i>male</i>	pogàno	погано
<i>tanto</i>	bagàto	багато	<i>poco</i>	màlo	мало
<i>velocemente</i>	shvýdko	швидко	<i>lentamente</i>	povìlno	повільно

ANAGRAFE, QUESTURA

<i>(suo) nome</i>	(vàshe) imià	(ваше) ім'я
<i>(suo) cognome</i>	(vàshe) prìzvyshche	(ваше) прізвище
<i>madre, padre, genitori</i>	bàt'ko, màtir, bat'ký	батько, матір, батьки
<i>figlio, figlia, figli</i>	syn, dochkà, dìty	син, дочка, діти
<i>minorenne</i>	nepovnolitnii, nepovnolitnia	неповнолітній, неповнолітня
<i>minorenni</i>	nepovnolitni	неповнолітні
<i>maggiorenne</i>	povnolitnii, povnolitnia	повнолітній, повнолітня
<i>maggiorenni</i>	povnolitni	повнолітні
<i>data di nascita</i>	dàta naròdžennia	дата народження
<i>luogo di nascita</i>	mìstse naròdžennia	місце народження
<i>professione</i>	posàda	посада
<i>documento</i>	dokumènt	документ
<i>passaporto</i>	pàsport	паспорт
<i>carta d'identità</i>	ID-kàrtka	ID-картка
<i>dove / quando è stato</i>	de / kolý	де / коли
<i>rilasciato / rilasciata?</i>	výdanyi, výdana	виданий, видана
<i>numero</i>	nòmer	номер
<i>codice fiscale</i>	identyfikatsìnyi kod	ідентифікаційний код
<i>telefono</i>	telefòn	телефон
<i>email, posta</i>	emèil, pòshtha	емейл, пошта
<i>indirizzo in Italia,</i>	adrèsa v Itàlii	адреса в Італії
<i>(in Ucraina)</i>	(v Ukraìni)	(в Україні)
<i>metta per iscritto</i>	napyshìt'	напишіть
<i>firmi</i>	pidpyshìt'	підпишіть
<i>firma (sostantivo)</i>	pidpys	підпис
<i>data e luogo</i>	dàta i mìstse	дата і місце
<i>animali domestici</i>	domàshni tvarýny	домашні тварини
<i>cane</i>	kit	кіт
<i>gatto</i>	sobàka	собака
<i>motivo del viaggio</i>	metà pòdoroži = tsil' poìzdky	мета подорожі = ціль поїздки
<i>turismo</i>	turýzm	туризм
<i>affari</i>	dilovà poìzdka	ділова поїздка
<i>studi</i>	navchànnia = stùdii	навчання = студії
<i>famiglia</i>	simià	сім'я
<i>(sono, sei, è) un turista/ un rifugiato (?)</i>	(ià, ty, vy) turýst/ bìženets' (?)	(я, ти) турист біженець (?)
<i>(sono, sei, è) una turista/ una rifugiata (?)</i>	(ià, ty, vy) turýstka/ bìženka (?)	(я, ти) туристка біженка (?)
<i>(siamo) turisti, rifugiati</i>	(my) turýsty, bìžentsi	(ми) туристи, біженці
<i>(In Ucraina c'è) la guerra</i>	(V Ukraìni) viinà	(В Україні) війна

SALUTE, SANITA'

<i>ospedale</i>	likàrnia	лікарня
<i>poliambulatorio</i>	poliklìnika	поліклініка
<i>pronto soccorso</i>	shvydkà dopomòga	швидка допомога
<i>test positivo</i>	pozytývnyi test	позитивний тест
<i>test negativo</i>	negatývnyi test	негативний тест
<i>dottore</i>	likar	лікар
<i>infermiere, infermiera</i>	medsestrà, medbrat	медсестра, медбрат
<i>vaccino</i>	vaktsýna	вакцина
<i>nome del vaccino</i>	nàzva vaktsýny	назва вакцини
<i>difterite</i>	dyfteria	дифтерія
<i>tetano</i>	pràvets'	правець
<i>pertosse</i>	kòkliush	коклюш
<i>polio</i>	poliomielit	поліомієліт
<i>morbillo</i>	kir	кір
<i>parotite</i>	parotýt	паротит
<i>rosolia</i>	krasnùkha	краснуха
<i>varicella</i>	vitriana vísipa	вітряна віспа
<i>epatite B</i>	gepatýt be	гепатит В
<i>COVID</i>	KOVID	КОВІД
<i>certificato (digitale)</i>	(tsyfrovýi) sertyfikàt	(цифровий) сертифікат
<i>Vuole vaccinarsi (vaccinare il bambino)?</i>	Vy khòchete vaktsynuvàtysia (vaktsynuvàty dytýnu)?	Ви хочете вакцинуватися (вакцинувати дитину)?
<i>Sono vaccinato/vaccinata</i>	Ià vaktsynòvani/vaktsynòvana.	Я вакцинований/вакцинована
<i>Lei è d'accordo?</i>	Vy pogòdžuietesia?	Ви погоджуєтесь?
<i>(Non) sono d'accordo</i>	(Ne) pogòdžuiusia	(Не) погоджуюся
<i>Permetto la vaccinazione (Non) acconsento</i>	Nadaìu dòzvil na vaktsynàtsiju (Ne) dozvoliàiu	Надаю дозвіл на вакцинацію (Не) дозволяю.
<i>Lei (adesso) sta male?</i>	Vy (zàraz) khvòri?	Ви (зараз) хворі?
<i>Dove le fa male? Qui?</i>	De bolýt'? Tut?	Де болить? Тут?
<i>Ha la febbre?</i>	U vas iè temperaturà?	У вас є температура?
<i>Ha reazione allergica? A cosa?</i>	U vas iè alergìa? Na shchò?	У вас є алергія? На що?
<i>Ha malattie croniche? Quali?</i>	Màiete khronìchni khvoròby? Iakì?	Маєте хронічні хвороби? Які?
<i>Ha diabete?</i>	Vy diabètyk?	Ви діабетик?
<i>Ha figli piccoli?</i>	U vas iè malènki dìty?	У вас є маленькі діти?
<i>È incinta?</i>	Vy vagitna?	Ви вагітна?
<i>Assume medicinali? Quali?</i>	Vy pryimàiete liky? Iakì?	Ви приймаєте ліки? Які?

NUMERI, ETA', PREZZO

<i>Quanti anni ha/avete?</i>	Skilky vam ròkiv?	Скільки вам років?
<i>Quanti anni hai?</i>	Skilky tobi ròkiv?	Скільки тобі років?
<i>Quanti anni ha lui/lei?</i>	Skilky iomù/i ròkiv?	Скільки йому/їй років?

<i>Qual è il suo(tuo) telefono?</i>	Iakýi vash (tvii) telefòn?	Який ваш (твій) телефон?
<i>Il mio numero è...</i>	Mii nòmer...	Мій номер...

0 nul	нуль	10 dèsiat'	десять
1 odýn	один	11 odynàdsiat'	одиннадцять
2 dva	два	12 dvanàdsiat'	дванадцять
3 trý	три	13 trynàdsiat'	тринадцять
4 chotýry	чотири	14 chotyrnàdsiat'	чотирнадцять
5 piàt'	п'ять	15 piatnàdsiat'	п'ятнадцять
6 shìst'	шість	16 shisnàdsiat'	шістнадцять
7 sim	сім	17 simnàdsiat'	сімнадцять
8 vìsim	вісім	18 visimnàdsiat'	вісімнадцять
9 dèviat'	дев'ять	19 deviatnàdsiat'	дев'ятнадцять

20 dvàdsiat'	двадцять
21 dvàdsiat' odýn	двадцять один
22 dvàdsiat' dva	двадцять два
23 dvàdsiat' trý	двадцять три
ecc.	

20 dvàdsiat'	двадцять	200 dvìsti	двісті
30 trýdsiat'	тридцять	300 trýsta	триста
40 sòrok	сорок	400 chotýrysta	чотириста
50 piadesiàt	п'ятдесят	500 piatsòt	п'ятсот
60 shisdesiàt	шістдесят	600 shistsòt	шістсот
70 simdesiàt	сімдесят	700 simsòt	сімсот
80 visimdesiàt	вісімдесят	800 visimsòt	вісімсот
90 devianòsto	дев'яносто	900 deviatsòt	дев'ятсот
100 sto	сто	1000 týsiacha	тисяча

101 sto odýn	сто один
413 chotýrysta trynàdsiat'	чотириста тринадцять
625 shistsòt dvàdsiat' piàt'	шістсот двадцять п'ять
1991 týsiacha deviatsòt devianòsto odýn	тисяча дев'ятсот дев'яносто один
ecc	

<i>prezzo</i>	tsinà	ціна
<i>Qual'è il prezzo?</i>	Iakà tsinà?	Яка ціна?
<i>Quanto costa questo?</i>	Skilky tsè kòshuie?	Скільки це коштує?
<i>Quanto costa il biglietto?</i>	Skilky kòshuie kvytòk?	Скільки коштує квиток?
<i>(Questo è) (molto) caro!</i>	(Tsè) (duže) dòrogo!	(Це) (дуже) дорого!
<i>Non è caro</i>	Tsè ne dòrogo	Це не дорого